

Zpráva o šetření

ve věci zajištění vzdělávání nezletilého Adama B.

Paní D. R., bytem xxxxx (dále jen „stěžovatelka“ nebo „matka“), se na mě obrátila se stížností na postup Krajského úřadu Ústeckého kraje (dále jen „krajský úřad“), jmenovitě Mgr. Miloslavy Sobotkové, při řešení problémů souvisejících se zajištěním školní docházky jejího nezletilého syna Adama B. (nar. 2007). S otcem syna se stěžovatelka nebyla schopna domluvit na tom, kde bude syn (svěřený do střídané péče rodičů praktikované v třítydenních cyklech) plnit povinnou školní docházku. Každý z rodičů bydlel v jiném městě (A, B, vzdálenost cca 20 km). Do začátku školního roku, ve kterém měl Adam nastoupit do základní školy, pravomocně ve věci samé nerozhodl ani soud.

A. Předmět šetření

Zákon o veřejném ochránci práv¹ mi ukládá povinnost působit k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí uvedených v tomto zákoně, pokud je v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívat k ochraně práv a svobod.

Krajský úřad je úřadem, jehož činnost mohu prověřovat. Zaměřila jsem se na jeho postup jakožto odvolacího správního orgánu ve všech řízeních týkajících se Adamovy školní docházky v Základní škole A (dále jen „ZŠ A“), a Základní škole B (dále jen „ZŠ B“).

Dále jsem se rozhodla prověřit postup Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), na které se stěžovatelka obrátila s podnětem k zahájení přezkumného řízení.

Stěžovatelku jsem již v průběhu řízení prostřednictvím pověřené pracovnice Kanceláře veřejného ochránce práv poučila o možnostech souvisejících s uplatněním nároku na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu z důvodů nečinnosti správního úřadu či nesprávného úředního postupu.²

A.1 Postup krajského úřadu

Krajský úřad vedl ve věci vzdělávání Adama několik správních řízení, kterým jsem se pro větší přehlednost rozhodla věnovat samostatně.

A.1.1 Řízení o odvolání otce proti rozhodnutí o přijetí Adama do ZŠ A

V tomto řízení hrál roli vyvíjející se právní názor týkající se účastenství rodičů ve správním řízení o přijetí dítěte ke vzdělávání. Ten dřívejší připouštěl, že rodiče dítěte mohou být dotčeni na svých právech, tedy jsou účastníky správního řízení v souladu s § 27 odst. 2

1 zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů

2 Ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Tento právní názor však rozhodovací praxe soudů vyvrátila a nově je třeba na rodiče nahlížet pouze jako na zákonné zástupce dítěte, kteří sami nejsou účastníky řízení. V rámci posouzení jsem zohlednila obě varianty.

Krajský úřad v tomto řízení rodiče za účastníky řízení (v souladu s tehdejší právní názorem) považoval. Z procesních důvodů tak zrušil rozhodnutí o Adamově přijetí na ZŠ A s odůvodněním, že ředitel této školy otce považovaného za účastníka řízení neinformoval o zahájení řízení.

Pohledem dřívějšího právního názoru krajský úřad nepochybil, když zrušil rozhodnutí, v rámci kterého otec vystupoval jako opomenutý účastník řízení. Ve světle dnešního však postupoval v rozporu se zákonem, jelikož otce není možné považovat za účastníka řízení o přijetí dítěte ke vzdělávání.

A.1.2 Řízení o odvolání otce proti předběžnému opatření o přijetí Adama do ZŠ A

Platí, že:

- (1) (ve smyslu tehdejšího právního názoru) ředitel školy může prozatímně přijmout dítě ke vzdělávání předběžným opatřením, je-li to v zájmu dítěte a zajistí-li mu to právo na řádné plnění školní docházky,³
- (2) dítě svěřené do střídavé péče rodičů může povinnou školní docházku plnit ve dvou školách,⁴ aniž by správní orgán posuzoval vliv na příznivý vývoj dítěte,
- (3) správní orgány dbají vzájemného souladu všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby.⁵

Ředitel ZŠ A vydal předběžné opatření, kterým přikázal Adamovi docházku do dané školy. Z odůvodnění rozhodnutí je však patrné, že jeho záměrem bylo umožnit Adamovi navštěvovat danou školu současně se školou původní.

Krajský úřad dané rozhodnutí zrušil a řízení přerušil. Potvrdil, že ředitel má obecně právo vydat předběžné opatření, avšak v Adamově případě k tomu nebyl důvod. Zdůraznil, že Adamovo právo na vzdělávání naplňovala již jeho docházka do ZŠ B, kam byl řádně přijat (přestože krajský úřad musel vědět, že přijetí na tuto školu je předmětem pravomocně neseného správního řízení). Nezabýval se účelem předběžného opatření, tedy umožněním paralelní docházky do dvou škol, a zdůraznil, že není možné opomenout možný nepříznivý vliv tohoto způsobu plnění školní docházky na Adama.

Bez ohledu na vyvíjející se právní názor konstatuji, že krajský úřad v tomto řízení pochybil, když se nevěnoval tomu, že ředitel ZŠ A chtěl daným rozhodnutím Adamovi umožnit docházku do dvou škol, v odůvodnění rozhodnutí argumentoval možným nepříznivým

3 ve smyslu § 61 správního řádu

4 viz § 49 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

5 viz § 8 odst. 1 správního řádu

vlivem plnění školní docházky ve dvou školách na Adamovům duševní vývoj, v řízení nezohlednil skutečnosti, o nichž musel vědět (tedy nepravomocnost rozhodnutí o přijetí Adama na ZŠ B).

A.1.3 Řízení o odvolání otce proti rozhodnutí o obnově řízení o přijetí Adama do ZŠ B

Z § 100 odst. 1 správního řádu, mimo jiné, vyplývá, že obnoveno může být pouze to řízení, které správní orgán ukončil pravomocným rozhodnutím.

Stěžovatelka požádala o obnovu řízení, které však ještě nebylo pravomocně skončeno. Ředitel její žádosti vyhověl. Proti tomuto rozhodnutí se otec odvolal. Krajský úřad dal otcí za pravdu.

Postup krajského úřadu v tomto řízení byl v souladu s právními předpisy, jelikož řízení o přijetí Adama do ZŠ B nebylo pravomocně skončeno, a krajský úřad je tak nemohl obnovit.

A.1.4 Řízení o odvolání matky proti rozhodnutí o přijetí Adama do ZŠ B

- (1) Obdobně jako v řízení popsaném v části A.1.1 je pro posouzení tohoto řízení rozhodné, kterým právním názorem ohledně účastenství rodičů v řízení o přijetí dítěte ke vzdělávání se krajský úřad v rozhodné době řídil.
- (2) V daném řízení hraje roli taktéž pravidlo, že jedná-li jeden z rodičů v záležitostech dítěte sám vůči třetí osobě, která je v dobré víře, má se za to, že jedná se souhlasem druhého rodiče.⁶
- (3) V neposlední řadě je podstatné, že zjistí-li správní orgán během své činnosti, že jemu podřízený správní orgán je nečinný, měl by v souladu se zásadou rychlosti správního řízení⁷ bez zbytečných průtahů použít ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností.

Taktéž v tomto řízení krajský úřad považoval rodiče za účastníky řízení, proto zrušil rozhodnutí ředitele ZŠ B o přijetí Adama ke vzdělávání, jelikož ředitel matku považovanou za účastnici řízení neinformoval o zahájení řízení, čímž došlo k procesní chybě. Krajský úřad se nezabýval aplikací presumpce dobré víry u ředitele ZŠ B. Navíc krajský úřad musel již na začátku listopadu 2014 vědět, že si matka podala odvolání proti rozhodnutí o přijetí Adama do ZŠ B, avšak ředitel dané školy o něm nerozhodl a ani je nepostoupil krajskému úřadu, tedy činil v rozporu se zákonem. Přesto si krajský úřad dané odvolání vyžádal až v lednu 2015.

Dospěla jsem k závěru, že krajský úřad v tomto řízení:

- (1) pohledem dřívějšího právního názoru nepochybil (ve světle dnešního však postupoval v rozporu se zákonem), pokud rodiče považoval za účastníky řízení o přijetí Adama ke vzdělávání;

6 viz § 876 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

7 viz § 6 odst. 1 správního řádu

- (2) postupoval nesprávně, pokud v rozhodnutí nikterak nezohlednil možnost, že ředitel ZŠ B mohl být v dobré víře;
- (3) porušil zásadu rychlosti správního řízení tím, že pasivně přistupoval k uplatnění prostředků ochrany proti nečinnosti.

A.1.5 Řízení o odvolání otce proti předběžnému opatření o přijetí Adama do ZŠ B

V daném řízení (na rozdíl od řízení prezentovaného v části A.1.2) krajský úřad uplatňoval již nový právní názor, že ředitel školy překračuje svou působnost a pravomoc stanovenou školským zákonem, pokud o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání rozhoduje formou předběžného opatření.

Ředitel ZŠ B na jaře 2015 o přijetí Adama rozhodl předběžným opatřením.

Krajský úřad postupoval v souladu se zákonem a v řízení reflektoval vyvíjející se právní názor.

A.1.6 Vyřízení stížnosti stěžovatelky

Dotčené osoby, tedy osoby, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká,⁸ mají právo obracet se na správní orgán, který řízení vede, se stížností na nevhodné chování úřední osoby nebo na postup správního orgánu.⁹

Stěžovatelka tohoto nástroje využila proti řediteli ZŠ B, který v rozporu se zákonem nadřízenému orgánu stížnost nepostoupil, případně sám nerozhodl o jejím odvolání proti rozhodnutí o přijetí Adama do ZŠ B. Krajský úřad, který se vyřízením stížnosti zabýval, ji označil za důvodnou, přestože již v době podání stížnosti nečinnost ředitele ZŠ B odstranil.

Se závěrem krajského úřadu, že ředitel ZŠ B pochybil, se ztotožňuji. Domnívám se však, že důvod stížnosti již v době jejího podání neexistoval, tedy nebylo nezbytné stěžovatelku obsáhle informovat o vyřízení stížnosti. Učinil-li tak, nepostupoval však v rozporu se zákonem.

A.2 Postup MŠMT

Dle § 94 odst. 1 správního řádu má správní orgán, neshledá-li důvody pro zahájení přezkumného řízení, sdělit tuto skutečnost s uvedením důvodů podateli do 30 dnů.

Stěžovatelka podala podnět k přezkumnému řízení dne 14. prosince 2014 prostřednictvím krajského úřadu, který jej postoupilo MŠMT dne 16. ledna 2015. Od MŠMT stěžovatelka obdržela vyjádření až 9. dubna 2015, z něhož neformálně vyplývá, že není vhodné, aby MŠMT v danou dobu do věci jakkoliv zasahovalo.

MŠMT porušilo § 94 odst. 1 správního řádu, když stěžovatelku o vyhodnocení jejího podnětu k přezkumnému řízení informovalo téměř s dvouměsíčním prodlením.

8 viz § 2 odst. 3 správního řádu

9 viz § 175 správního řádu

B. Skutková zjištění

Vzhledem ke komplikovanosti celého případu v této části uvádím pouze souhrn jednotlivých řízení a nejpodstatnější skutková zjištění.¹⁰ V podrobnostech pak odkazuji na část C.

Adama přijala ke vzdělávání jako první ZŠ B (v lednu 2014 bez souhlasu matky). V květnu Adama přijala ZŠ A (bez souhlasu otce). Oba rodiče se proti rozhodnutím o přijetí v září 2014 odvolali, v rámci obou řízení krajský úřad rozhodnutí o přijetí zrušil a věc vrátil ředitelům škol k novému posouzení (rozhodnutí o přijetí do ZŠ A krajský úřad zrušil v listopadu 2014 a rozhodnutí o přijetí do ZŠ B v únoru 2015).

V mezidobí proběhla další správní řízení:

- v říjnu 2014 ředitel ZŠ A vydal předběžné opatření o přijetí Adama na danou školu, které v prosinci 2014 zrušil krajský úřad,
- v listopadu 2014 rozhodl ředitel ZŠ B o obnově řízení o přijetí Adama na tuto školu, přičemž dané rozhodnutí zrušil krajský úřad v lednu 2015,
- v únoru 2015 vydal ředitel ZŠ B předběžné opatření o přijetí Adama na danou školu (pro dobu pobytu u otce), které v dubnu 2015 zrušil krajský úřad,
- v únoru 2015 si matka stěžovala na postup ředitele ZŠ B, který odvolacímu úřadu nepostoupil její odvolání proti rozhodnutí ZŠ B o přijetí Adama ke vzdělávání; v červenci 2015 krajský úřad vyhodnotil stížnost matky jako důvodnou.

C. Hodnocení věci ochránkyní

Přestože jsem si vědoma komplexnosti celého případu a faktu, že činnost soudů i ředitelů škol v něm sehrála důležitou roli, nepřísluší mi hodnotit rozhodovací činnost soudu, stejně jako postup ředitelů škol v rámci správního řízení. S ohledem na vymezení mé působnosti¹¹ jsem své šetření zaměřila **pouze na postup krajského úřadu a MŠMT.**

Z pohledu tehdy zastávaného právního výkladu jsem v postupu krajského úřadu konstatovala pochybení spočívající v tom, že:

- **v rámci řízení hodnoceném v části C.2** se nezabýval vhodností výroku předběžného opatření, nevěnoval se záměru, kterého chtěl ředitel ZŠ A rozhodnutím docílit, překročil své kompetence, když v odůvodnění rozhodnutí argumentoval možným

10 Vzděláváním Adama se zabývaly opakovaně také soudy. Postup soudů mi nepřísluší posuzovat. Uvádím však podstatné skutečnosti pouze pro dokreslení. Stěžovatelka rozpory s otcem Adama předvíдалa, proto se obrátila s dostatečným časovým předstihem na soud. Ani včasné podání návrhu k soudu však nezajistilo vydání pravomocného rozhodnutí do začátku Adamovy povinné školní docházky. Proti nepravomocnému rozsudku ze dne 30. června 2014 se odvolala stěžovatelka, přičemž jejímu odvolání krajský soud v lednu 2015 vyhověl a věc vrátil prvoinstančnímu soudu k novému posouzení. Finální rozhodnutí soudu ve věci samé padlo až v roce 2016. Prozatímní úpravou Adamovy školní docházky se soud zabýval několikrát. Nejprve na návrh otce vydal na konci srpna 2014 předběžné opatření, kterým matce zakázal Adama umístit do ZŠ A. Dané rozhodnutí však odvolací soud zrušil na konci září 2014. Obdobně se postup opakoval v říjnu 2014. V únoru 2015 podal orgán sociálně-právní ochrany dětí návrh na předběžné opatření, kterým by soud podpořil Adamovu docházku do dvou základních škol. Návrhu však soud nevyhověl, přičemž dané rozhodnutí v březnu 2015 změnil odvolací soud a umožnil Adamovi docházet do obou škol.

11 v souladu s § 1 zákona o veřejném ochránci práv

nepříznivým vlivem plnění školní docházky ve dvou školách na Adamův duševní vývoj, porušil zásadu vzájemného souladu souvisejících řízení, když v řízení nezohlednil skutečnosti, které mu byly známy;

- **v rámci řízení hodnoceném v části C.4** nezohlednil možnost, že ředitel ZŠ B mohl být v dobré víře, že se rodiče shodli na výběru Adamovy školy, v rozporu se zásadou rychlosti správního řízení přistupoval pasivně k uplatnění prostředků ochrany proti nečinnosti ředitele ZŠ B.

Ve vztahu k MŠMT jsem dospěla k názoru, že pochybilo, když stěžovatelku včas neinformovalo o vyhodnocení jejího podnětu k přezkumnému řízení.

C.1 Řízení o odvolání otce proti rozhodnutí o přijetí Adama na ZŠ A vedené krajským úřadem

Hodnocení zákonnosti tohoto řízení se odvíjí od toho, který právní výklad využiji. Pohledem toho dřívějšího krajský úřad nepochybil. Ve světle dnešního však postupoval v rozporu se zákonem.

Pro hodnocení se jako podstatné jeví posouzení, **kdo je účastníkem správního řízení ve věci přijetí dítěte k základnímu vzdělávání**. Jak ukázala praxe, vymezení tohoto právního problému **bylo nejednotné**. I já a můj předchůdce jsme se v minulosti klonili k názoru, že rodiče jakožto zákonní zástupci dítěte jsou účastníky správního řízení, a to na základě skutečnosti, že mohou být rozhodnutím přímo dotčeni ve svých právech nebo povinnostech, tedy splňují podmínku stanovenou v § 27 odst. 2 správního řádu. Právní názor ochránce byl postupem času překonán soudní judikaturou,¹² kterou je nutné respektovat. Ze jmenovaných judikátů vyplývá dnes již konstantní názor, že **rodiče nejsou účastníky řízení o přijetí dítěte do základní školy**,¹³ jelikož „není splněna podmínka přímého a bezprostředního dotčení jeho (jejich) práv či povinností v oblasti veřejného práva“.¹⁴ **Rodiče ve správním řízení vystupují pouze jako zákonní zástupci dítěte, tedy zástupci účastníka řízení, kteří nemají procesní způsobilost,**¹⁵ nikoli samostatně jako účastníci

12 rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 21. září 2015, č. j. 52 A 81/2015-50, rozsudek Krajského soudu v B nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 27. listopadu 2015, č. j. 59 A 12/2015-29, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2016, č. j. 4 As 280/2015-36

13 Obdobně se uplatní i u přestupu či převedení dle § 49 odst. 1 a 2 školského zákona.

14 Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2016, č. j. 4 As 280/2015-36. V něm Nejvyšší správní soud zároveň zdůraznil, že v dané věci se jedná o právo na vzdělání a školské služby dítěte. Naopak rodiči žádné veřejné subjektivní právo na vzdělávání a školské služby nesvědčí (tedy nemůže být ani jakkoliv dotčeno). Přestože Nejvyšší správní soud připustil, že „rozhodnutí o přijetí dítěte do základní školy se určitým způsobem zprostředkovaně dotýká právní sféry rodičů, neboť jim přijetím dítěte do základní školy vzniká řada povinností (např. hradit úplatu za vzdělávání, zájmové kroužky, či stravování dítěte v základní škole, zajistit docházku dítěte do školy a nepřítomnost dítěte ve škole řádně omluvit), nejedná se však o dotčení práv a povinností rodičů v oblasti veřejnoprávní“. Stejně tak Nejvyšší správní soud konstatoval, že „rozhodnutí o přijetí dítěte do základní školy sice má povahu právního rozhodnutí, avšak nakonec to jsou rodiče dítěte, kteří rozhodnou, zda dítě do základní školy nastoupí či nikoli. Rozhodnutí o přijetí dítěte do základní školy tudíž nezasahuje do práva rodičů vybrat v rámci výkonu jejich rodičovské odpovědnosti konkrétní základní školu, a má tak pouze povahu rozhodnutí, které zakládá dítěti právo, aby se stalo žákem příslušné základní školy“.

15 v souladu s § 32 odst. 1 správního řádu

řízení (ať již v souladu s § 27 odst. 1, či odst. 2 správního řádu). Daný názor vyjádřilo v rámci řešení případu stěžovatelky také MŠMT.¹⁶

V daném řízení krajský úřad zrušil rozhodnutí¹⁷ ředitele ZŠ A o přijetí Adama k základnímu vzdělávání a vrátil mu věc k novému projednání.¹⁸ Jako důvod krajský úřad uvedl právní, procesní a formální vady v řízení, zejména skutečnost, že ředitel ZŠ A neinformoval otce (v dané době krajským úřadem považovaného za účastníka řízení, jenž mohl být dotčen na svých právech, tedy účastníka řízení z titulu § 27 odst. 2 správního řádu) o zahájení správního řízení.

V souladu s dřívějším právním názorem (zastávaným také veřejným ochráncem práv) krajský úřad správně dovodil, že ředitel školy měl otce informovat o zahájení řízení, neboť byl účastníkem řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu. Optikou dřívějšího právního názoru tak krajský úřad postupoval správně. S ohledem na pozdější judikaturu je však nutné postup krajského úřadu hodnotit jinak. Musím bohužel konstatovat, že krajský úřad posoudil situaci nesprávně, když otce považoval za účastníka řízení, kvůli čemuž zrušil původní rozhodnutí.

S ohledem na vyvíjející se právní názor a skutečnost, že i já jsem v rozhodné době tento názor zastávala a krajský úřad v jiné věci takto poučovala, nemohu mu toto pochybení přikládat k tíži. Do budoucna však krajskému úřadu doporučuji, aby v obdobných případech aplikoval nově zastávaný právní názor a využíval možnosti přerušit usnesením řízení (ve smyslu § 64 odst. 1 správního řádu), rodiče odkázat na soud a vyčkat jeho rozhodnutí.

Nad rámec sděluji, že se domnívám, že krajský úřad již musel v rozhodné době vědět o probíhající soudní řízení o „*udělení souhlasu matce s absolvováním povinné školní docházky Adama v ZŠ A*“, a měl proto zvažovat možnost přerušování řízení.¹⁹

C.2 Řízení o odvolání otce proti předběžnému opatření o přijetí Adama do ZŠ A vedené krajským úřadem

Bez ohledu na vyvíjející se právní názor konstatuji, že krajský úřad v tomto řízení pochybil tím, že v odůvodnění rozhodnutí argumentoval možným nepříznivým vlivem plnění školní docházky ve dvou školách na Adamův duševní vývoj, v řízení nezohlednil skutečnosti, o nichž musel vědět, a nevěnoval se tomu, že ředitel ZŠ A chtěl daným rozhodnutím Adamovi umožnit docházku do dvou škol.

Při hodnocení tohoto řízení musím vzít v potaz více právních pravidel.

(1) Možnost ředitele školy přijmout dítě ke vzdělávání předběžným opatřením.

V rozhodné době jsem já i krajský úřad vykládali nejednoznačnou právní úpravu tak,

¹⁶ konkrétně ve vyjádření Okresního soudu v B nad Labem ze dne 7. dubna 2015, č. j. MŠMT-9880/2015-1 a stanovisku pro krajský úřad ze dne 9. dubna 2015, č. j. MŠMT-9880/2015-5

¹⁷ viz rozhodnutí ZŠ A ze dne 25. května 2014, č. j. 257/2014

¹⁸ viz rozhodnutí krajského úřadu ze dne 13. listopadu 2014, č. j. 2041/SMT/2014-5

¹⁹ v souladu s § 64 odst. 1 písm. c) a § 93 odst. 1 správního řádu

že ředitel školy, jakožto správní orgán, může vydat předběžné opatření²⁰, kterým by prozatímně (tedy do rozhodnutí soudu) upravil plnění povinné školní docházky dítěte, je-li to v jeho zájmu a zajistí-li mu to právo na řádné plnění školní docházky. Stejně jako v předchozím případě se s ohledem na výklad MŠMT musím od daného právního názoru odklonit a již jej neuplatňovat. V případě stěžovatelky tak uvádím obě varianty.

Ze stanoviska MŠMT²¹ vyplynul právní názor, že ředitel školy překračuje svou působnost a pravomoc stanovenou školským zákonem, pokud o přijetí či nepřijetí dítěte k základnímu vzdělávání rozhoduje formou předběžného opatření. Důvodem k tomuto závěru je skutečnost, že předmětem takového řízení je prozatímní řešení sporu rodičů o tom, jakou základní školu bude dítě navštěvovat, přičemž dané rozhodnutí přísluší výlučně soudu.²² S tímto názorem jsem se dříve neztotožňovala. Vykládala jsem, že ředitel školy může institutu předběžného opatření v některých případech využít, a prozatímně tak v zájmu práva dítěte na vzdělávání zasáhnout.

Svůj názor jsem však (i pod vlivem posuzovaného případu) přehodnotila. Nově souhlasím s tím, že volba vzdělávání je významnou záležitostí v životě dítěte, o které v případě rozporů rodičů může rozhodnout jedině soud. Jeho rozhodnutí tak nemůže nahradit správní orgán (ředitel školy). Soud v těchto případech může rozhodnout formou předběžného opatření,²³ a podaným návrhem se tak zabývat bezodkladně, maximálně však ve lhůtě sedmi dnů od jeho podání.²⁴ Tato procesní lhůta tak garantuje, že o věci rozhodne bez zbytečných odkladů, a nemělo by tak dojít k ohrožení řádného plnění školní docházky dítěte.

- (2) **Plnění povinné školní docházky současně ve dvou školách.** Je-li dítě svěřené soudem do střídavé péče rodičů, může plnit povinnou školní docházku ve dvou základních školách.²⁵ Posouzení vlivu takovéto docházky na psychický a fyzický vývoj dítěte nepřísluší správnímu orgánu.
- (3) **Zásada vzájemného souladu souvisejících řízení.** Tato zásada je jednou ze základních zásad správního řízení. Zakotvuje, že „*správní orgány dbají vzájemného souladu všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby*“.²⁶

Ve stěžovatelčině případě vydal předběžné opatření²⁷ ředitel ZŠ A ve snaze zajistit Adamovi plnohodnotnou školní docházku, k čemuž do té doby dle jeho názoru a názoru matky nedocházelo. Adam v době, kdy pobýval u matky (tedy tři týdny) školu nenavštěvoval, jelikož

20 v souladu s § 61 správního řádu

21 Viz stanovisko MŠMT ze dne 9. dubna 2015, č. j. MSMT-9880/2015-5. Obdobně v reakci na žádost o informaci k řízení vedeném ve věci Adama u Okresního soudu v B nad Labem ze dne 7. dubna 2015, č. j. MSMT 9880/2015-1.

22 v souladu s § 877 odst. 1 občanského zákoníku

23 viz § 74 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

24 viz § 75c odst. 2 občanského soudního řádu

25 viz § 49 odst. 4 školského zákona

26 viz § 8 odst. 1 správního řádu

27 viz rozhodnutí ZŠ A ze dne 29. října 2014, č. j. 721/2014

matka nebyla schopná syna dovážet do ZŠ B a otec tak nečinil. Proto matka požádala, aby syn mohl v **době výkonu její péče** navštěvovat ZŠ A. Výrok rozhodnutí zněl: „*Adamovi B. ... se příkazuje plnění povinné školní docházky v ZŠ A, a to až do doby, než soud vydá v této věci pravomocné rozhodnutí.*“

Krajský úřad k odvolání otce rozhodnutí o předběžném opatření zrušil a řízení zastavil.²⁸ Svůj názor odůvodnil tím, že rozhodnutí o předběžném opatření nemělo být vydáno, jelikož Adamovo právo na vzdělávání již bylo naplněno jeho docházkou do ZŠ B, kam byl dle něj řádně přijat. Krajský úřad se zároveň vyjádřil, že docházka dítěte do dvou škol je dle zákona možná a nadřízenému správnímu orgánu nepřísluší posouzení její (ne)příznivosti na vývoj dítěte. Kontra tomuto názoru však v odůvodnění rozhodnutí také uvedl, že vliv paralelní školní docházky do dvou škol na vývoj dítěte nemůže být opomenut, jelikož na každé škole je „*jiný kolektiv spolužáků, jiný pedagog, vyučování probíhá podle jiného školního vzdělávacího programu, může znamenat velké zatížení pro dítě, tím by mohlo dojít i k jeho nepříznivému duševnímu vývoji*“. Na tomto základě proto rozhodnutí o předběžném opatření označil jako zcela neopodstatněné.

Šetřením jsem dospěla k následujícím závěrům.

- (1) Pokud krajský úřad v době rozhodování uplatňoval názor, že ředitel školy může předběžným opatřením přijmout dítě ke vzdělávání (dříve zastávaný právní názor), měl se v odvolacím řízení zabývat nevhodností výroku předběžného opatření. Dle mého názoru totiž ředitel ZŠ A zvolil v předběžném opatření nevhodnou formulaci, když uvedl, že se Adamovi „*příkazuje plnění povinné školní docházky v ZŠ A*“. Z odůvodnění rozhodnutí, stejně jako z vyjádření ředitele a matky k odvolání je však patrné, že rozhodnutí mělo být naplňováno pouze v době výkonu péče stěžovatelky. S tímto se však krajský úřad nikterak relevantně nevypořádal, přestože věděl,²⁹ že soud Adama svěřil do střídavé péče rodičů (a tedy splňoval předpoklady pro docházku do dvou škol dle § 49 odst. 4 školského zákona). Krajský úřad se tedy nikterak nevěnoval záměru, kterého ředitel ZŠ A chtěl daným rozhodnutím dosáhnout, a to Adamovy docházky do dvou škol. **Ve smyslu tohoto právního názoru tak krajský úřad postupoval v rozporu se zákonem.**

Optikou nového právního výkladu měl již ředitel ZŠ A rozhodnout v neprospěch stěžovatelčina návrhu s odůvodněním, že mu nepřísluší o věci rozhodovat, jelikož pouze soud může nahradit domluvu rodičů ohledně tzv. významných záležitostí dítěte.³⁰

- (2) Přestože vnímám a ztotožňuji se s názorem, že plnění školní docházky paralelně ve dvou školách může mít v některých případech negativní vliv na psychiku i další vývoj dítěte, mám za to, že relevantnost tohoto názoru musejí posoudit rodiče, případně odborný pedagogický pracovník či psycholog. **Z tohoto důvodu se domnívám, že krajský úřad**

²⁸ viz rozhodnutí krajského úřadu ze dne 12. prosince 2014, č. j. 20889/SMT/2014-5

²⁹ Krajský úřad zřejmě neměl k dispozici samotné rozhodnutí soudu (to si od stěžovatelky vyžádal až na sklonku roku 2015), ale v posuzovaném rozhodnutí již Adamovu střídavou péčí argumentuje ve prospěch možnosti uplatnit docházku do dvou škol.

³⁰ s odkazem na § 877 odst. 1 občanského zákoníku

překročil své kompetence, když v odůvodnění rozhodnutí argumentoval možným nepříznivým vlivem plnění školní docházky ve dvou školách na Adamův duševní vývoj.

- (3) Krajský úřad musel z předchozího vedeného řízení vědět, že dne 3. listopadu 2014 ZŠ B obnovila³¹ řízení o přijetí Adama na tuto školu, jelikož ředitel ZŠ B uznal, že matku neinformoval o zahájení tohoto řízení. Nadto, pro obdobnou vadu krajský úřad v rámci předcházejícího správního řízení zrušil rozhodnutí o přijetí Adama na ZŠ A. V neposlední řadě krajský úřad již musel vědět (jelikož daná informace je součástí spisové dokumentace k posuzovanému řízení), že matka rozhodnutí o Adamově přijetí na ZŠ B napadla odvoláním již dne 8. září 2014,³² tedy řízení nebylo pravomocně ukončeno. **Domnívám se proto, že krajský úřad porušil zásadu vzájemného souladu souvisejících řízení, když v řízení nezohlednil skutečnosti, které mu byly známy.**

C.3 Řízení o odvolání otce proti rozhodnutí o obnově řízení o přijetí Adama na ZŠ B vedené krajským úřadem

Postup krajského úřadu v tomto řízení byl v souladu se zákonem.

Z § 100 odst. 1 správního řádu, mimo jiné, vyplývá, že obnoveno může být pouze to řízení, které správní orgán ukončil pravomocným rozhodnutím.³³

Vzhledem ke skutečnosti, že ředitel ZŠ B v souladu se zákonem neposoudil stěžovatelčino odvolání proti rozhodnutí o přijetí Adama na ZŠ B,³⁴ podala stěžovatelka žádost o obnovu řízení,³⁵ které ředitel ZŠ B vyhověl.³⁶ Proti tomuto rozhodnutí se odvolal otec,³⁷ jehož odvolání krajský úřad vyhověl, rozhodnutí zrušil a řízení zastavil.³⁸

Důvodem pro zrušení rozhodnutí byla zejména skutečnost, že samotné řízení o přijetí Adama do ZŠ B nebylo pravomocně skončeno (neboť matka nebyla informována o jeho zahájení a výsledku),³⁹ tedy nebyly splněny podmínky pro obnovu řízení.⁴⁰

31 na žádost matky

32 Ředitel školy však v rozporu se zákonem odvolání matky nepostoupil krajskému úřadu. Více v části C.4.

33 Za současného splnění podmínek uvedených v daném ustanovení: „a) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo b) bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.“ Tyto však nejsou pro posouzení případu stěžovatelky podstatné.

34 podrobně v části C.4

35 datovaná ke dni 8. října 2014

36 viz rozhodnutí ZŠ B ze dne 3. listopadu 2014, č. j. 112014-SR

37 dne 5. listopadu 2014

38 viz rozhodnutí krajského úřadu ze dne 6. ledna 2015, č. j. 2126/SMT/2014-6

39 V rámci tohoto řízení krajský úřad detekoval, že stěžovatelka podala proti rozhodnutí o přijetí Adama do ZŠ B odvolání, o kterém nebylo v rozporu se zákonem rozhodnuto – více viz část C.4.

40 v souladu s § 100 odst. 1 správního řádu

Postup krajského úřadu v tomto řízení byl v souladu s právními předpisy, jelikož pravomocně neskončené správní řízení nemůže být obnoveno.

C.4 Řízení o odvolání matky proti rozhodnutí o přijetí Adama na ZŠ B vedené krajským úřadem

Obdobně jako v řízení hodnoceném v části C.1 (odvolání otce proti rozhodnutí o přijetí Adama na ZŠ A) je možné říci, že dřívějším pohledem krajský úřad nepochybil, zatímco ve světle toho dnešního ano. Nad rámec řízení posuzovaného v části C.1 krajský úřad pochybil, pokud nezohlednil možnost, že byl ředitel v dobré víře o tom, že rodiče jednají ve shodě, a pasivně přistupoval k nečinnosti ředitele ZŠ B.

Pro posouzení tohoto řízení je podstatné:

- (1) jaký právní názor na účastenství rodičů v řízení o přijetí dítěte ke vzdělávání aplikujeme; zda rodiče považujeme za účastníka řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu (dřívější právní názor), či nikoliv (aktuální právní názor);⁴¹
- (2) že jedná-li jeden z rodičů v záležitostech dítěte sám vůči třetí osobě, **která je v dobré víře**, má se za to, že jedná se souhlasem druhého rodiče;⁴²
- (3) že zjistí-li správní orgán během své činnosti, že jemu podřízený správní orgán je nečinný, měl by v souladu se zásadou rychlosti správního řízení bez zbytečných průtahů použít ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností.⁴³

V tomto případě krajský úřad:⁴⁴

- (1) zrušil rozhodnutí ředitele ZŠ B o přijetí Adama k základnímu vzdělávání a vrátil mu věc k novému projednání z důvodu právní, procesní a formální vady v řízení, zejména skutečnosti, že ředitel ZŠ B matku považoval za účastníka řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu a neinformoval ji o jeho zahájení;
- (2) se nezabýval aplikací presumpce dobré víry u ředitele ZŠ B;
- (3) v odůvodnění rozhodnutí řediteli ZŠ B vytkl, že mu v rozporu se zákonem nepostoupil odvolání matky ze dne 8. září 2014 a namísto toho se s odvoláním stěžovatelky vypořádal pouze neformálně dopisem.

Mám za to, že krajský úřad v tomto řízení:

41 viz právní rozbor prezentovaný v části C.1

42 v souladu s § 876 odst. 3 občanského zákoníku

43 Zásadu rychlosti správního řízení zakotvuje § 6 odst. 1 správního řádu, který říká, že „správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. Nečiní-li správní orgán úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností (§ 80)“. Dále se dané zásadě věnuje § 80, který mimo jiné konstatuje, že: „(1) Nevydá-li správní orgán rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě, nadřízený správní orgán učiní z moci úřední opatření proti nečinnosti, jakmile se o tom dozví. (2) Opatření proti nečinnosti učiní nadřízený správní orgán i tehdy, nezahájí-li příslušný správní orgán řízení ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o skutečnostech odůvodňujících zahájení řízení z moci úřední.“

44 viz rozhodnutí krajského úřadu ze dne 5. února 2015, č. j. 29/SMT/2015-5

obdobně jako v řízení hodnoceném v části C.1 **postupoval v souladu s dřívějším právním názorem**, když dovodil, že ředitel školy měl otce informovat o zahájení řízení, neboť ten byl účastníkem řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu; s ohledem na pozdější judikaturu je však nutné postup krajského úřadu hodnotit jinak (musím bohužel konstatovat, že krajský úřad posoudil situaci nesprávně, když otce považoval za účastníka řízení, kvůli čemuž zrušil původní rozhodnutí);

- (1) **postupoval nesprávně**, pokud v rozhodnutí nikterak nezohlednil možnost, že ředitel ZŠ B mohl být v dobré víře, pokud považoval za pravdivé sdělení otce o tom, že se rodiče shodli na volbě školy (skutečnost, že otec řediteli ZŠ B neshody mezi ním a stěžovatelkou zapřel, nemohou být přikládány na vrub správnímu orgánu);
- (2) **porušil zásadu rychlosti správního řízení** tím, že pasivně přistupoval k uplatnění prostředků ochrany proti nečinnosti, jelikož si nepostoupené odvolání matky od ředitele ZŠ B vyžádal až dne 7. ledna 2015, přestože mu muselo být známo nejpozději dne 6. listopadu 2014 z podání otce nazvaného „*žádost o zrušení rozhodnutí v odvolacím řízení*“ a k tomuto přiložených dokumentů; **následně však v souladu se zákonem** daný postup řediteli ZŠ B vytkl.⁴⁵

C.5 Řízení o odvolání otce proti předběžnému opatření o přijetí Adama do ZŠ B vedené krajským úřadem

Pokud krajský úřad v tomto řízení aplikoval stanovisko MŠMT citované výše v části C.2, postupoval v souladu se zákonem a v řízení reflektoval vyvíjející se právní názor.

Ze stanoviska MŠMT, se kterým se již také shodují (podrobně v části C.2), vyplynul právní názor, že **ředitel školy překračuje svou působnost a pravomoc stanovenou školským zákonem, pokud o přijetí či nepřijetí dítěte k základnímu vzdělávání rozhoduje formou předběžného opatření**.

Ředitel ZŠ B vydal na návrh otce předběžné opatření,⁴⁶ kterým rozhodl, že Adam bude v době soudem stanoveného pobytu Adama u otce navštěvovat danou školu. Přestože ředitel ZŠ B plně návrhu vyhověl, otec se proti němu odvolal. Krajský úřad odvolání otce vyhověl a rozhodnutí zrušil a řízení zastavil.⁴⁷

V rámci tohoto řízení krajský úřad metodicky veden ze strany MŠMT již aplikoval výše citované stanovisko, když předběžné opatření zrušil s odůvodněním, že k jeho vydání neměl ředitel školy oprávnění.

S ohledem na vývoj právního názoru se s postupem krajského úřadu v této věci ztotožňuji.

45 Ustanovení § 2 odst. 1 věta první správního řádu zavádí zásadu zákonnosti správního řízení, když říká, že „*správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu*“. Ustanovení § 88 odst. 1 věta první správního řádu pak sděluje, že „*neshledal-li správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, podmínky pro postup podle § 87, předá spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu do 30 dnů ode dne doručení odvolání*“.

46 viz rozhodnutí ZŠ B ze dne 24. února 2015, č. j. 84/205-SR

47 viz rozhodnutí krajského úřadu ze dne 23. dubna 2015, č. j. 29/SMT/2015-3

C.6 Vyřízení stížnosti stěžovatelky na postup ředitele ZŠ B

Po věcné stránce souhlasím se závěry konstatovanými ve vyřízení stížnosti, avšak po formální stránce považuji postup krajského úřadu za diskutabilní.

Dotčené osoby, tedy osoby, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká,⁴⁸ mají právo obracet se na správní orgán, který řízení vede, se stížností na nevhodné chování úřední osoby nebo na postup správního orgánu. A to v případech, kdy jim zákon neposkytuje jiné prostředky obrany.⁴⁹

Stěžovatelka využila tohoto postupu dne 27. února 2015. Stížnost adresovala statutárnímu městu B nad Labem, tedy zřizovateli školy, který ji v souladu se zákonem postoupil⁵⁰ řediteli ZŠ B. Ředitel ZŠ B pochyboval o své nepodjatosti,⁵¹ proto stížnost postoupil⁵² krajskému úřadu. Ten sice důvody pro podjatost ředitele ZŠ B neshledal, ale rozhodl se vyřízení stížnosti převzít. Stížnost shledal dne 29. července 2015 za důvodnou, jelikož ředitel ZŠ B porušil zákon, když po obdržení odvolání stěžovatelky proti přijetí Adama do ZŠ B bezodkladně nepostoupil spis nadřízenému správnímu úřadu.⁵³

V postupu stěžovatelky spatřuji snahu o řádné prošetření nečinnosti ředitele ZŠ B. Tu však krajský úřad odhalil již během dříve vedených správních řízení,⁵⁴ v rámci kterých ji označil za postup v rozporu se zákonem. Krajský úřad tak již napravil nečinnost, na kterou stěžovatelka ve stížnosti upozorňovala.

Ztotožňuji se s tvrzeným názorem, že ředitel ZŠ B porušil zákon.⁵⁵ Po formální stránce by však stačilo, pokud by krajský úřad stěžovatelku krátce informoval, že bodem její stížnosti se již věcně zabýval v rámci jí známého správního řízení, označil jej za nezákonný postup a ředitele ZŠ B v tomto smyslu poučil. Přestože již před podáním stížnosti její důvod odpadl, nepovažuji za pochybení krajského úřadu, pokud vyřízení stížnosti obsáhleji odůvodnil a stěžovatelčinu námitku označil za důvodnou.

C.7 Hodnocení postupu MŠMT – vyhodnocení podnětu stěžovatelky k přezkumnému řízení

MŠMT porušilo § 94 odst. 1 správního řádu, když stěžovatelku o vyhodnocení jejího podnětu k přezkumnému řízení informovalo téměř s dvouměsíčním prodlením.

48 viz § 2 odst. 3 správního řádu

49 viz § 175 odst. 1 a 4 správního řádu

50 viz usnesení ze dne 29. dubna 2015, č. j. MM/OŠK/OPŠ/24968/2015/FiS

51 s odkazem na § 14 správního řádu

52 Krajský úřad stížnost obdržel dne 8. června 2015.

53 Daný závěr krajský úřad konstatoval již v rámci odůvodnění rozhodnutí ze dne 5. února 2015.

54 viz rozhodnutí krajského úřadu ze dne 6. ledna 2015, č. j. 2126/SMT/2014-6 a rozhodnutí krajského úřadu ze dne 5. února 2015, č. j. 29/SMT/2015-5

55 Tomuto jsem se věnovala již v části C.4.

Platí, že neshledá-li správní orgán důvody pro zahájení přezkumného řízení, má tuto skutečnost s uvedením důvodů sdělit podateli do 30 dnů.⁵⁶

Stěžovatelka podala podnět k zahájení přezkumného řízení (ve věci rozhodnutí krajského úřadu, jímž tento úřad zrušil předběžné opatření vydané ZŠ A) prostřednictvím krajského úřadu dne 14. prosince 2014. Krajský úřad požádal otce o vyjádření k tomuto podnětu a po jeho obdržení jej postoupil MŠMT. To podnět obdrželo 16. ledna 2015.⁵⁷

MŠMT následně v dopisu zaslaném dne 9. dubna 2015 rodičům, krajskému úřadu a orgánu sociálně-právní ochrany dětí mimo jiné sdělilo, že ředitelé obou dotčených škol překročili své kompetence, když vydali předběžná opatření. Stejně tak prohlásilo, že všechny dříve rozhodující správní orgány měly svá řízení přerušit do doby, než by byla soudem vyřešena tzv. předběžná otázka (tedy určení, do které školy má Adam docházet – nahrazení souhlasu jednoho z rodičů u jedné či obou škol). Pouze ve vztahu k rozhodnutí ředitele ZŠ B o přijetí Adama ke vzdělávání se MŠMT vyjádřilo, že „*zůstává otázkou, zda v době podání žádosti o přijetí k základnímu vzdělávání nemohl být v dobré víře ...*“. Stejně tak MŠMT konstatovalo, že účastníkem řízení o přijetí dítěte ke vzdělávání je pouze samotné dítě zastoupené svými zákonnými zástupci, tedy že ti nejsou účastníky řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu.

MŠMT de facto konstatovalo několik závažných nezákonných postupů nižších správních orgánů, přesto v dané situaci pouze sdělilo, že „*Ministerstvo, jakožto správní orgán příslušný k případnému zahájení správního řízení v souladu s § 95 správního řádu, musí podaný podnět posoudit, a to též ve vazbě na všechny skutečnosti shora uvedené; to však nelze učinit bez rozhodnutí soudu o tom, kterou školu má dítě navštěvovat, neboť jakýkoli předchozí úkon ministerstva jako správního orgánu by byl předčasný a mohl by vést k prohloubení i tak velmi nejasné a vypjaté situace, přičemž právně nezpochybnitelné řešení by nepřinesl*“.

MŠMT tedy stěžovatelku do měsíce neinformovalo o nezahájení přezkumného řízení.

S ohledem na extrémní nepřehlednost a nejednoznačnost daného případu musím s vyjádřením MŠMT obsahově souhlasit. Nicméně to nic nemění na skutečnosti, že MŠMT mělo dodržet též formální náležitosti co do lhůty a formy, které mu zákon ukládá k vyjádření o (ne)shledání důvodů pro zahájení přezkumného řízení.

D. Závěry

Krajský úřad (z pohledu tehdy zastávaného právního výkladu) pochybil tím, že:

- v rámci řízení hodnoceném v části C.2 se nezabýval vhodností výroku předběžného opatření, nevěnoval se záměru, kterého chtěl ředitel ZŠ A rozhodnutím docílit, překročil své kompetence, když v odůvodnění rozhodnutí argumentoval možným nepříznivým vlivem plnění školní docházky ve dvou školách na Adamův duševní vývoj,

⁵⁶ viz § 94 odst. 1 věta třetí 1 správního řádu

⁵⁷ Nadto se na MŠMT dne 25. února 2015 obrátil se žádostí o „vydání bezodkladného stanoviska“ otec. Ten následně dne 8. března 2016 prostřednictvím krajského úřadu podal „žádost o mimořádný opravný prostředek“ ve věci rozhodnutí krajského úřadu, kterým bylo zrušeno původní rozhodnutí ZŠ B o přijetí Adama do této školy. Danou žádost postoupil krajský úřad MŠMT dne 27. března 2015.

porušil zásadu vzájemného souladu souvisejících řízení, když v řízení nezohlednil skutečnosti, které mu byly známy;

- v rámci řízení hodnoceném v části C.4 nezohlednil možnost, že ředitel ZŠ B mohl být v dobré víře, že se rodiče shodli na výběru Adamovy školy, v rozporu se zásadou rychlosti správního řízení přistupoval pasivně k uplatnění prostředků ochrany proti nečinnosti ředitele ZŠ B.

MŠMT pochybilo tím, že stěžovatelku včas neinformovalo o vyhodnocení jejího podnětu k přezkumnému řízení.

S ohledem na vyvíjející se právní názor na podstatné skutečnosti rozhodné pro posouzení tohoto případu, časový odstup od vedených řízení a skutečnost, že ve vztahu ke stěžovateli a jejímu synovi již není možné přijmout jakákoliv opatření k nápravě, jsem se rozhodla své šetření **ukončit touto zprávou o šetření ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.**

Krajský úřad i MŠMT však žádám, aby v budoucnu již jednotně aplikovaly právní názory prezentované v citovaných soudních rozhodnutích a metodicky k tomu vedly také další správní orgány (zejména ředitele škol).

V této souvislosti také **žádám MŠMT, aby se v budoucnu dále věnovalo problémům souvisejícím s vedením správního řízení o přijetí dítěte do základní školy (zejména pro případy rozporů rodičů či plnění docházky v režimu dvou základních škol)** například v rámci vzdělávací činnosti. V důsledku (mimo jiné) tohoto šetření jsem nedávno MŠMT doporučila jmenované problémové body zařadit také do připravované metodické informace k organizaci zápisů k povinné školní docházce,⁵⁸ kterou mi MŠMT poskytlo k připomínkování.

Zprávu zasílám stěžovateli, řediteli krajského úřadu a ministryni školství, mládeže a tělovýchovy.

Závěrem si dovoluji vyjádřit lítost nad tím, že případ nabyl takového rozsahu a během svého běhu prošel až absurdními fázemi, kterým jsem ani já nemohla zabránit. Přestože oba rodiče reflektovali, že situace není v Adamově nejlepším zájmu, nepodařilo se jim oprostít se od svých osobních sporů a dospět svépomocí (ani za pomoci dalších stran) ke kompromisnímu řešení.

Brno 30. listopadu 2016

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

58 vedené pod č. j. MSMT-27988/2016-1

